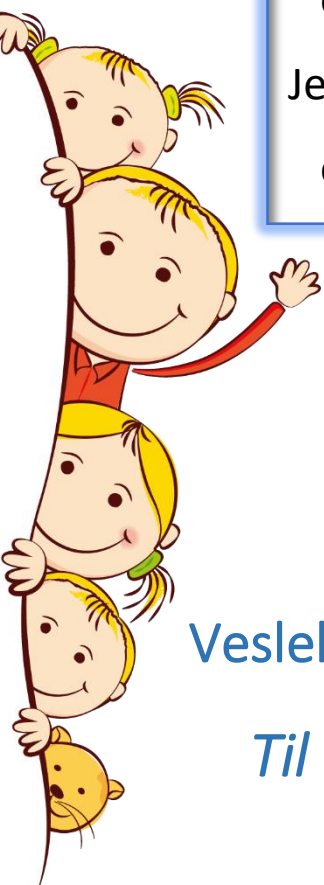

Kompetanseplan for Veslehaven barnehage 2024-2025

Kompetanse for fremtidens barnehage

Jeg hører,
og jeg glemmer!
Jeg ser,
og jeg husker!
Jeg gjør,
og jeg forstår!

Veslehaven Barnehage

Til barns beste

Innhold

Innledning side 3-7

- Kompetanseplan for Sandefjordsbarnehagene
- Nasjonal kompetansestrategi – Kompetanse for fremtidens barnehage
- Regional ordning for kompetanseutvikling Vestfold og Telemark
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehage tilbud i Sandefjord kommune
- Tenk Sammen
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Årets plan side 8 - 12

- Kompetanseutvikling i Veslehaven barnehage
- Kommunale tiltak
  - Barnehagebasert kompetanseheving
  - Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis
  - FLekS
- Stine Sofie barnehagepakke, Våg-å-se, våg-å-handle

Kildehenvisning side 13

Barnehagen skal være et sted for **LEK**.

LEKEN er verdifull i seg selv og er avgjørende for trivsel, glede, utvikling og læring.

Barnehagen bidrar til å legge grunnlaget for barnas selvfølelse, for utforskertrang og skaperglede.

INNLEDNING

Kompetanseplan for Sandefjordsbarnehagene

Veslehaven barnehages kompetanseplan bygger på Sandefjord kommunes kompetanseplan for 2024-2025, som igjen bygger på den nasjonale strategien «*Kompetanse for fremtidens barnehage – revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2023-2025*».

Nasjonal kompetansestrategi – *Kompetanse for fremtidens barnehage – revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2023-2025*

Januar 2023 kom en revidert utgave av nasjonal barnehagestrategi mot 2030 «**Barnehagen for en ny tid**». Denne planen peker også på at alle i barnehagen skal få muligheten til å utvikle sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

Strategiens mål: *Sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet.*

For å nå det overordnede målet vil regjeringen at:

- ✚ minst 50 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barnehagelærere
- ✚ minst 25 prosent av de ansatte i barnehagen skal være barne- og ungdomsarbeidere
- ✚ andelen styrere og barnehagelærere med mastergrad i barnehagen øker
- ✚ alle ansatte i barnehagen får mulighet til kompetanseutvikling
- ✚ alle barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert

Regjeringen vil med denne strategien bidra til at barn i hele Norge skal ha tilgang til et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Strategien konkretiserer ambisjonene i Hurdalsplattformen og legger grunnlaget for at barnehagesektoren utvikles i en felles retning frem mot 2030.

Barnehagen skal bidra til at alle barn, uavhengig av sosial bakgrunn, bosted og forutsetninger, får et likeverdig barnehagetilbud som ivaretar barns behov for omsorg og lek og fremmer læring og danning. Alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø, hvor de skal få oppleve å være betydningsfulle for fellesskapet.

En forutsetning for en inkluderende barnehage, som kan møte hvert enkelt barns behov og bidra til sosial utjevning, er et personale med relevant kompetanse.

(Strategiens mål - *Sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet*)

Regional ordning

Regional ordning skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom **barnehagebasert kompetanseutvikling**. Den regionale ordningen for kompetanseutvikling skal stimulere til godt samarbeid mellom barnehagemyndighetene, barnehageeiere, universiteter og høyskoler, statsforvalterne og andre aktører. Ordningen sees i sammenheng med andre satsninger og kompetansetiltak.

Sentrale punkter for ordningen er:

- ✚ Barnehagen vurderer sitt behov for kompetanseutvikling
- ✚ Samarbeidsfora utvikler en langsiktig plan for kompetanseutvikling, basert på behovene i regionene

Arbeidet videreføres i tre fora:

- ✚ Kompetanseplanen gir en felles retning og større forutsigbarhet for barnehager, eiere, universiteter og høyskoler og andre aktører
- ✚ Aktørene bidrar til samskaping og gjensidig læring som endrer praksis
- ✚ Universiteter og høyskoler får en mer praksisnær kompetanse

Statsforvalteren har en viktig rolle med å legge til rette for samarbeid mellom aktørene. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark har etablert samarbeidsforum gjennom regionalt nettverk.

Lokalt nettverk i Sandefjord kommune

Sandefjord kommunes lokale nettverk består av representanter fra kommunale og private barnehager og barnehagemyndigheten.

Det lokale nettverket i Sandefjord kommune har utarbeidet en **lokal årlig kompetanseplan** i tråd med de føringene som er gitt, og det behovet som fremkommer gjennom kartlegging og analyse av sektoren lokalt. Kompetanseplan er utarbeidet i samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge. Universitetet er faglig bidragsyter og Statsforvalteren tildeler midler til kompetanseheving.

Sandefjord kommune har også utarbeidet «**Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune**» som ble ferdigstilt våren 2019. Arbeidet med standarden videreføres for barnehageårene 2023-2025.

Lokale tiltak - kompetanseutvikling

Sandefjord kommune tilbyr gratis deltagelse på halvdagssamlinger og styremøter, samt arbeid i barnehagene i samarbeid med USN. Lokale tiltak skal ta utgangspunkt i Sandefjord kommunes Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud, og ha fokus på implementering av denne.

Vi i Veslehaven har deltatt på nettverkssamlinger siden oppstarten i 2019 og vil også dette barnehageåret delta på samlinger i regi av Sandefjord kommune.

Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune

Våren 2019 utarbeidet Sandefjord kommune *Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune*. Denne standarden ligger til grunn for vårt arbeid med kvalitetsutvikling og kompetanseheving av personalet i Veslehaven barnehage.

I standarden finner vi kjernekomponenter og definerte kjennetegn på god praksis. Dette gir oss retningslinjer å jobbe etter.

De fire hovedområdene i standarden er:

- ✚ Barnehagen som en lærende organisasjon
- ✚ Inkluderende fellesskap
- ✚ Språk og kommunikasjon
- ✚ Lek og læring

Vi i Veslehaven har arbeidet med tema *Lek og læring* barnehageåret 2019-2020, 2020-2021.

Barnehageåret 2021-2022 startet vi i Veslehaven med implementering av tema *Inkluderende fellesskap*. Dette tema fortsetter vi også med barnehageåret 2024-2025.

Kjernekomponenter i *Inkluderende fellesskap* er:

- ✚ Deltagelse og medvirkning
- ✚ Mangfold som ressurs
- ✚ Bevegelige barnehagepraksiser
- ✚ Arena for felles opplevelser og vennskap

Barnehagen som en lærende organisasjon

Dette hovedområdet vil også være et fokusområde for barnehageåret 2024-2025 i Veslehaven barnehage gjennom individuell og kollektiv kompetanseutvikling. Vårt hovedfokus vil være **tema vold og overgrep ovenfor barn** med Stine Sofie barnehagepakka som utgangspunkt. Vi startet arbeidet med barnehagepakka høsten 2023. I tillegg så vil tema **den inkluderende barnehagen** og **barnehagens verdigrunnlag** være temaer vi jobber med.

Kjernekomponenter i *Barnehagen som en lærende organisasjon* er:

- ✚ Fagkunnskap
- ✚ Individuell kompetanseutvikling
- ✚ Kollektiv kompetanseutvikling
- ✚ Styringsdokumenter

Tenk Sammen

Tenk Sammen er Sandefjord kommunes modell for samhandling mellom tjenester til barn og unge. Dette startet opp i Sandefjord kommune året 2022. Samhandlingsplanen **Tenk Sammen** skal sette barn og unge i sentrum, slik at de som trenger det får eklere tilgang på hjelp, bedre hjelp og dermed får de også en større sjanse for å lykkes i å nå sine drømmer og mål.

Verdigrunnlag

Alt arbeid med barn og unge skal preges av et positivt og kjærlig syn på dem, deres familier og andre i laget rundt dem. Gjennom vårt arbeid formidler vi at vi bryr oss og at ingen familier skal stå alene i det som er vanskelig.

Vi klarer å se det beste i familier uten å miste synet av det som er vondt og vanskelig.

Innenfor **Tenk Sammen** er det en egen **kompetansestrategi** som fungerer som en overordnet kompetanseplan for alle tjenestene i kommunalområdet KBU. Kompetansestrategien har til hensikt å gi føringene som skal gjelde på tvers av tjenesteområdene og er derfor ikke ment som en erstatning for fagspesifikke kompetanseplaner, men en måte å sette i system hvilke kompetanser kommunalområdet Kunnskap barn og unge (KBU) totalt sett bør utvikle.

Verdigrunnlaget i Tenk Sammen:

- ✚ Alt arbeid med barn og unge skal preges av et positivt og kjærlig syn på dem, deres familier og andre i laget rundt dem.
- ✚ «Kids do well if they can”
- ✚ Barn og unge er aktive og kompetente deltakere i sitt eget liv.
- ✚ Vi skaper inkluderende og mangfoldige fellesskap.
- ✚ Barn og unge forstås i kontekst av deres familie, venner, kultur og økonomiske situasjon.

Vi som jobber i Veslehaven skal øve oss på å spørre og bry oss tidlig!

Vi skal snakke sammen!

Vi skal handle sammen!

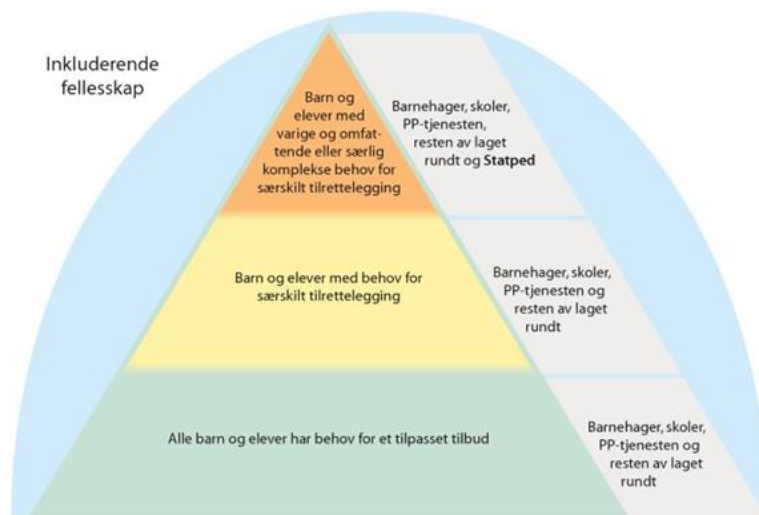

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis ble på nasjonalt nivå innført i 2020-2021. Sandefjord kommune startet opp arbeidet med innføringen i 2023. Grunnlaget for Kompetanseløftet legges blant annet i Meld. St. 6 (2019–2020): Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO (Kunnskapsdepartementet).

I Meldingen til Stortinget legges det stor vekt på inkluderende praksis for alle barn, med et søkelys på inkludering av barn som har særskilt behov for tilrettelegging. «**Laget rundt barnet**» er i stortingsmeldingen vesentlig; både at det tverrfaglige samarbeidet skal styrkes og formaliseres, samt at kompetansen skal være nærmere barnet.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis skal sikre at kommunen har nødvendig kompetansen og et godt tverrfaglig samarbeid. Dette for at «laget rundt barnet» snarlig skal kunne tilrettelegge for et inkluderende miljø for utvikling, mestring, trivsel og læring for alle barn, samt dekke barns behovet for særskilt tilrettelegging. Det skal jobbes med inkluderende fellesskap på tre nivåer:

Innsats rettet mot tre nivåer. Figur fra Meld.St. 6 (2019-2020), s93.

Kompetanseløftets mål er å sikre at kommunene har god nok kompetanse tett på barn slik at de kan fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle barn, inkludert barn med særskilt tilrettelegging. For å oppnå dette må barnehager, skoler og støtteinstanser samarbeide for å skape inkluderende fellesskap og tilpasse det pedagogiske – for å gi barn best mulig utgangspunkt for utvikling og læring. Sandefjord kommune skal samarbeide med USN og KS Kompetanse for å heve kompetansen som kreves i «Kompetanseløftet spesialpedagogikk og inkluderende praksis».

ÅRETS PLAN

Kompetanseutvikling i Veslehaven barnehage 2024 – 2025

Kompetanseutvikling i Veslehaven barnehage 2024-2025

- Vi fortsetter arbeidet med *Stine Sofie barnehagepakke* og tema **forebygging av vold og seksuelle overgrep ovenfor barn**. Dette arbeidet startet vi med høsten 2023.
- Vi følger kommunens satsningsområder for barnehageåret 2024-2025, med utgangspunkt i *Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjords barnehager* og implementeringen av denne standarden. **Tema dette barnehageåret er Inkluderende fellesskap.**
- Vi kommer også til å jobbe med **Veslehavens verdigrunnlag**. Vi laget vårt verdigrunnlag for mange år siden. Dette året skal vi ha fokus på hvilke verdier vi har og hva som ligger i de ulike verdiene og hva det betyr for vårt arbeid i barnehagen.
- Styrere deltar på **samarbeidsmøter** på Krokemoa familiesenter i regi av Sandefjord kommune og **Tenk Sammen**. I tillegg så deltar vi på samarbeidsmøter med Haukerød skole og tilhørende barnehager vedrørende overgang barnehage-skole.

KOMMUNALE TILTAK

Barnehagebasert kompetanseutvikling

Sandefjord kommune viderefører arbeidet med *Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud* gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling, og fokus på implementeringen av denne.

Sandefjord kommune skal samarbeide med USN og legger opp til halvdagssamlinger for pedagoger og assistenter, faglig arbeid på styremøter og arbeid ut i barnehagene i samarbeid med USN. Dette skal bidra til kompetanseutvikling for enkeltansatte i barnehagen, og for barnehagene gjennom økt samlet kompetanse.

Felles overordnet tema for 2023-2025 er: Inkluderende fellesskap.

Implementering av Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud skal skje i den enkelte barnehage basert på hvilke områder som er viktige og sentrale nettopp der.

Gjennomføring av barnehagebasert kompetanseutvikling

Sandefjord kommune viderefører arbeidet med Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling. Tiltak som kommunen gjennomfører dette barnehageåret, er:

Samskappingsverksted - to halvdagssamlinger

Tema skal være standarden og inkluderende fellesskap, og deltakernes ansvar for å lede seg selv til læring. Målgruppen for halvdagssamlingene er alle faggrupper fordelt på ulike dager.

Tema er «Den inkluderende barnehagen».

Hele personalet deltar på disse **to halvdagssamlinger** i regi av Sandefjord kommune. Vi har valgt å legge planleggingsdager til disse to dagene, slik at vi har mulighet å reise med alle pedagoger i oktober og alle assistenter i mars. Tema skal være standarden og inkluderende fellesskap, og deltakernes ansvar for å lede seg selv til læring.

Tema på samlingene er «den inkluderende barnehagen»:

- 22.oktober – halvdagssamling for pedagoger og styрere
- 19.mars – halvdagssamling for assistenter og styрere

Styрermøter

Barnehagens to styрere deltar på **styрermøter** i kommunen. Det skal være styрermøter med faglig innhold fra styрere og fra USN, med innlegg som skal lede til refleksjon, meningsbrytninger og videreutvikling.

USN ut i barnehagene – veiledning

USN har tilbud om veiledning ute i noen av barnehagene i Sandefjord. De veileder og barnehagen etablerer et samarbeid, og velger selv målgrupper og innhold.

USN legger til rette for prosesser og samskaping i disse foraene. Samskaping handler blant annet om å definere utfordringer sammen med de det gjelder for så å velge eller designe tiltak og produsere de sammen i et vedvarende løp.

Om dette er aktuelt for Veslehaven barnehage er ikke avtalt når denne plan er publisert.

Anbefalt litteratur:

- ❖ Entusiasme for endring av Mostad, Skandsen, Wærness og Lindvig
- ❖ Barnehagebasert kompetanseutvikling av Høsøien og Prytz
- ❖ DUEN som modell

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis

Barnehagens to styrere deltar på to samlinger; 23.09 og 19.11.

Tema er *Inkluderende opplæring og undervisning*.

På disse samlingene deltar ledere i barnehage, skole og PPT.

Vi samarbeider med PPT (pedagogisk-psykologisk tjeneste) i forhold til inkluderende praksis, hvor ansatte fra PPT veileder personalet på avdelingsmøter. Veiledningen går ut på hvordan vi kan tilrettelegge og organisere barnehagehverdagen i forhold til barnegruppe og enkeltbarn.

Det skal jobbes med inkluderende fellesskap på tre nivåer:

- ✚ Alle barn og elever har behov for et tilpasset tilbud
- ✚ Barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging
- ✚ Barn og elever med varige og omfattende eller særlig komplekse behov for særskilt tilrettelegging

Kompetanseløftets mål er:

- ✚ å sikre at kommunene har god nok kompetanse tett på barn slik at de kan fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle barn, inkludert barn med særskilt tilrettelegging.

For å oppnå dette må barnehager, skoler og støtteinstanser samarbeide for å skape inkluderende fellesskap og tilpasse det pedagogiske – for å gi barn best mulig utgangspunkt for utvikling og læring. Sandefjord kommune skal samarbeide med USN for å heve kompetansen som kreves i «Kompetanseløftet spesialpedagogikk og inkluderende praksis».

Fleks

Fleks står for **Fysisk aktivitet og Lek i Sandefjords barnehager**. Sandefjord kommune inviterer alle barnehager til samhandling og et samarbeid (Tenk Sammen), med et ønske om fokus på motorikk, bevegelse, aktivitet, deltagelse og mestring.

Arbeid i Veslehaven med FLeKS dette barnehageåret:

- ✚ Vi deltar på felles praksisnære tiltak og felles læring i regi av Sandefjord kommune
- ✚ Vi har fysisk aktivitet og lek i fokus på alle avdelinger, både inne og ute i barnehagen, og gjennom hele barnehageåret. Avdelingene lager aktiviteter ut fra barnas alder, mestringsnivå og barnas interesser.
- ✚ Avdelingene skal aktivt bruke barnehagens turområder gjennom hele året. Alle barna skal få varierte naturopplevelser til de ulike årstidene. Barna skal bli tatt med ut i naturen og få utforske og undre seg sammen med engasjerte voksne.
- ✚ De voksne i barnehagen skal legge til rette for undring og gi barna gode muligheter til å oppleve positive erfaringer til uteliv.

Turområder vi i Veslehaven bruker er:

- ✚ Frydenlund (området ved akebakke og lekeplass).
Mest egnet for avdelingene på Lasken.
- ✚ Bugårdsparken og områder rundt Bugården (Briske).
Mest egnet for avdelingene på Lasken.
- ✚ Lekeplass ved Haukerød barnehage.
- ✚ Runars områder (skog, skileikanlegg, fotballbaner).
Mest egnet for avdelingene på Hemsbakken.

Progresjonsplan i fagområdet *Kropp, bevegelse, mat og helse og Natur, miljø og teknologi*

	1-2 år	3-4 år	Skolestarterne
Kropp, bevegelse, mat og helse	Erfaring med å være ute i all slags vær. Bevege seg i ulent terreng. Trene på å reise seg selv hvis de faller. Gå på tur med og uten vogn, i nærmiljø og skog.	Ute i all slags vær, få oppleve alle naturens sider. Bevege seg i ulendt terreng. Tur i nærmiljø og skog.	Ute i all slags vær, oppleve alle naturens sider. Bevege seg i ulendt terreng. Gå på lengre turer i nærmiljø og skogen. Skøytedag og gå på ski.
Natur, miljø og teknologi	Få erfaring i å være ute i all slags vær. Tur i skog og la seg undre over ulike fenomener i naturen.	Ute i all slags vær. Tur i skog og la barna undre seg over naturens mangfoldigheter.	Ute i all slags vær. Lengre turer i skogen.

Stine Sofie Barnehagepakke – Stine Sofie stiftelse og FHI

Fra høsten 2022 begynte Folkehelseinstituttet (FHI) å undersøke effekten av **Stine Sofie Barnehagepakke**. Det innebærer å undersøke om ansatte, etter å ha gjennomgått opplæringen blir tryggere og mer handlekraftige dersom de mistenker at barn i deres barnehage utsettes for vold eller overgrep. Dette er et unikt forsknings samarbeid i Norge.

Stine Sofie Barnehagepakke har som **mål å styrke handlingskompetansen til barnehageansatte**. Det innebærer å styrke fem viktige elementer hos den enkelte ansatte.

Disse er:

- ❖ Egen kunnskap om vold og overgrep mot barn
- ❖ Personlige faktorer som mot og vilje til å handle
- ❖ Egen tro på systemet og at det nytter å melde fra ved bekymring
- ❖ En organisasjonskultur hvor det er aksept for å drøfte og handle ved bekymring
- ❖ Eget verdisyn rundt barn som troverdige vitner for eget liv

Arbeid i Veslehaven med Stine Sofie Barnehagepakke:

- ✚ Alle ansatte deltok i på tre elektroniske spørreskjemaer høsten 2022 og høsten 2023. FHI (folkehelseinstituttet) får gjennom disse spørsmålene kunnskap om barnehagens kompetanse til å handle ved bekymring for barn.
- ✚ Veslehavens to styrere deltok på 3 ledersamlinger i **Stine Sofie Barnehagepakke** barnehageåret 2023-2024.
- ✚ Hele personalet har arbeidet systematisk med et prosjektarbeid med tema vold og seksuelle overgrep barnehageåret 2023-2024
- ✚ Vi fortsetter arbeidet med Stine Sofie Barnehagepakke barnehageåret 2024-2025

Arbeid med Stine Sofie barnehagepakke i Veslehaven

Barnehagens to styrere skal fortsette arbeidet med å videreføre arbeidet med tema vold og seksuelle overgrep ut til hele personalet i Veslehaven barnehage gjennom:

- ✚ Faglig påfyll og refleksjonsoppgaver på personalmøter og planleggingsdager
- ✚ Sette tema på agenda på foreldremøter
- ✚ Legge opp til individuell kompetanseheving for alle ansatte
- ✚ Bruke ressurser og verktøy vi har fått gjennom Stine Sofie stiftelsens barnehagepakke
- ✚ Bruke videreutdanningen *Ledelse av utviklings- og endringsarbeid* gjennom BI til å gjennomføre utviklingsarbeid for å styrke personalets handlingskompetanse

Kildehenvisninger til Kompetanseplan for Veslehaven barnehage

Kunnskapsdepartementet (2019)	Meld. St. 6 (2019-2020). Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO. Meld. St. 6 (2019–2020) - regjeringen.no
Kunnskapsdepartementet (2022)	Kompetanseplan for fremtidens barnehage. Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2023-2025. Kompetanse for fremtidens barnehage - regjeringen.no
Kunnskapsdepartementet (2023)	Barnehagen for en ny tid. Nasjonal barnehagestrategi mot 2023. Barnehagen for en ny tid - regjeringen.no
Sandefjord kommune (2022)	Tenk Sammen. Søk - Sandefjord kommune
Sandefjord kommune (2024)	Kompetanse for fremtidens barnehage. Kompetanseplan for Sandefjordsbarnehagene 2024-2025
Sandefjord kommune (2022)	Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune